

# RESPEKT

## KONCEPT & FORMÅL

---

Konceptet "RESPEKT" bygger på tre nøglebegreber:

- ✓ RESPEKT FOR NATUREN
- ✓ RESPEKT FOR KVALITETEN
- ✓ RESPEKT FOR FREMTIDEN

### RESPEKT FOR NATUREN

Betyder i denne kontekst, at vi værdsætter de producenter der dyrker og fremstiller deres vine med den største respekt for naturen. En grønnere verden er en sundere verden. Producenter som er økologiske, biodynamiske eller som på anden vis tilgodeser miljøet er hjertet i denne kategori.

### RESPEKT FOR KVALITETEN

Kvaliteten er for os selve grundstenen. Vi sætter en ære i, at sikre den højeste kvalitet indenfor alle RESPEKT produkter. Og vi går ikke på kompromis. For os er det helt afgørende at stilen, karakteren, harmonien og helheden i den enkelte RESPEKT vin følger den filosofi vi altid har anlagt, når det gælder udvælgelse af vin. Med andre ord: Vi udvælger ikke en RESPEKT vin medmindre vi kan stå inde for kvaliteten. Produktet kvalificeres først det er i tråd med øvrige standarder.

### RESPEKT FOR FREMTIDEN

Respekten for fremtiden ligger i forlængelse af naturen. Kun ved at prioritere en grønnere og mere bæredygtig tilgang i vindyrkningen sikres fremtidige generationers ve og vel, samtidig med at det næste kuld af vinmagere og bønder overtager betydeligt sundere marker.

Vi ønsker med RESPEKT, at rette en fokus på de producenter, som gør en ekstraordinær indsats indenfor én eller flere af nøglebegreberne.

## DE TRE HOVEDGRUPPER

---

### ØKOLOGI (ØKO)

Økologisk vin bliver produceret udelukkende på certificerede økologiske dyrkede druer. Vindyrkningen sker uden brug af syntetiske kemiske produkter eller kunstige gødningsmidler. Det er således bandlyst at benytte pesticider og herbicider i vinmarken. Der er strengere krav til hvilke stoffer, som må tilsættes vinen. Eksempelvis grænsen for mængden af sulfitter.

*Også kaldet biologique eller blot "bio" på fransk, biologico på italiensk, ecológico på spansk og organic på engelsk.*

## BIODYNAMIK (BIO)

Biodynamik betyder livskraft. Biodynamikkens fader er Rudolf Steiners, og fundamentet er økologi. Grundtanken indeholder en mere holistisk (helheds) forståelse af livskræfter i naturen og landbruget, og dermed hvordan man genskaber styrken og vitaliteten i jorden. Ved at dyrke efter de biodynamiske principper samarbejder man konkret med disse styrkende kræfter. Herved skaber producenten en ekstra kvalitet i sit jordbrug og i de biodynamiske produkter.

Udover at leve op til alle økologiske forskrifter, inddrages helheden i naturen og der tages fx højde for indflydelse fra månens og andre himmellegemernes positioner under dyrkning og høst. Formålet er, at skabe et lukket økosystem, som i følge grundtanken giver sundere og stærkere vinstokke og dermed bedre druer.

Biodynamikken indeholder endvidere en række "opskrifter" på et endnu strammere regelsæt for bl.a. tilsætningsstoffer under selve vinificeringen (produktionen).

Også kaldet *biodynamique* på fransk, *biodinamica* på italiensk, *biodinámica* på spansk, og *biodynamic* på engelsk.

## BÆREDYGTIGHED (BDH)

Filosofien bag bæredygtig vindyrkning rummer stor respekt for miljøet, og brugen af syntetiske produkter holdes på et absolut minimum, og kun når det er strengt nødvendigt. Det bæredygtige tankesæt baseres ofte på et økologisk udgangspunkt. Producenterne er påpasselige med, hvad der leder ud i naturen efter rengøring. Der er stort fokus på vandforbruget, og på at de næste generationer skal overtage og videreføre et bæredygtigt landbrug. CO2 regnskabet er ligeledes en faktor, og udledningen af kuldioxid holdes til et absolut minimum.

Også kaldet *agriculture durable*, *culture raisonnée*, *lutte raisonnée* eller *lutte intégrée*.

# CERTIFICERINGER

---

## ØKOLOGI

### OFFICIELLE INSTANSER

De formelle organer, herunder ministerier, som lovgiver, udsteder og kontrollerer dekretter indenfor økologi.



### EU'S ØKOLOGIMÆRKE

EU har fastsat et regelsæt for økologisk vindyrkning og vinificering. Overholdelsen af disse regler kontrolleres af en række private firmaer, som er godkendt i de respektive EU lande hvori de opererer (fx ECOCERT i Frankrig). Deres hovedopgave er, at udføre årlige kontroller for at sikre at producenten lever op til kravene. Tilsynet foregår både i marken og i kældrene samt ved en gennemgang af producentens indkøb. Kontrollerne udføres både anmeldt og uanmeldt, op til fem

gange om året. Regelsætter indeholder nøje optegnelser over hvilke produkter som må bruges til fx sprøjtning, gødning og i selve druemosten og vinen. Kort fortalt må producenten forpligte sig til følgende:

- Tilmelde sig tilsyn under den respektive kontrolinstans (fx ECOCERT).
- Dyrke markerne uden at bruge kemiske sprøjtemidler til bekæmpelse af skadedyr og ukrudt.
- Begrænse brugen af tilsætningsstoffer i mosten og vinen samt afstå fra visse vinificeringsteknikker.
- Ikke at bruge genmanipulerede produkter.

Det tager tre år at blive certificeret i EU. Fra dag ét under konverteringen, er alle syntetiske sprøjtemidler og gødning bandlyst. Desuden er en lang række tilsætningsstoffer afgrænset. Dog findes der midler, som er godkendt i økologiske vindyrkning. Det er fx tilladt at sprøjte med svovl og en mikstur som består af kobber, kalk og vand, for at undgå svampesygdomme.

Tilsætning af svovl er et udbredt fænomen, og er praktisk talt uundgåelig. Svovl er en vigtig faktor i at stabilisere vinen og for at undgå oxidering. Eksempler på det maksimalt tilladte svovlindhold i forsk. vintyper (i EU):

Vintype	Konventionel	Økologisk
Rødvín, under 5 gram restsukker pr. liter	150 mg/l	120 mg/l
Rødvín, over 5 gram restsukker pr. liter	200 mg/l	170 mg/l
Hvid- og Rosévin, under 5 gram restsukker pr. liter	200 mg/l	170 mg/l
Hvid- og Rosévin, over 5 gram restsukker pr. liter	250 mg/l	220 mg/l
Søde vine (ingen botrytis)	300 mg/l	270 mg/l
Søde vine (botrytis)	400 mg/l	370 mg/l



### AGRICULTURE BIOLOGIQUE

Mange producenter i Frankrig vælger også at benytte det nationale øko-mærke AB på etiketten. Denne certificering og kontrol hører ind under det franske landbrugsministerium. Det sikrer genkendelighed hos forbrugeren. AB svarer på sin vis til det danske Ø-mærke eller det tyske Bio-Sigel.



### USDA ORGANIC

I USA har man ligeledes en officiel mærkningsordning indenfor økologisk fremstillede vine. Da USDA-certificeringen ikke tillader at man tilsætter svovl til vinene, findes der kun en håndfuld producenter i USA som bærer denne betegnelse. Mange producenter søger derfor andre veje såsom biodynamik (som tillader svovl) eller til private og regionale organer. USDA står for bemyndigelsen af de regionale økologiske organisationer, såsom Oregon Tilth.

## PRIVATE INSTANSER

Der findes omtrent 100 forskellige økologi-mærkninger i verden, men langt fra alle berører vin. De fleste instanser har en bemyndigelse til at udføre og udstede certifikater fra de nationale myndigheder og ministerier.



**ECOCERT**

ECOCERT er en privat, fransk standardiseringsvirksomhed, der er certificeret til at kontrollere og udstede mærket. Men man opererer i flere lande, hvor man arbejder tæt sammen med EU om at kontrollere ikke-EU landes producenter som ønsker godkendelse indenfor EU's øko-mærkning.



**ECOVIN**

Ecovin er Tysklands største private kontrolinstans indenfor økologisk vin. Man repræsenterer lige under halvdelen af landets producenter af økologisk vin. Nøgleordene er biodiversitet, respekt for naturen, fornuft og æstetik. Under Ecovin paraplyen går man skridtet videre, og retningslinjerne til hvilke tilsætningsstoffer som må benyttes er strammere. Ligeledes anskuer man, inspireret af biodynamikken, landbruget i et bredere perspektiv, en helhed. Således er fokus på at skabe en økologisk balance, hvor de eksisterende naturressourcer og hensynstagen til miljøet prioriteres. En sikring af biodiversiteten skal garantere styring og bevarelse af en mangfoldighed vegetation både blandt vilde dyr, insekter og planter. Et andet af Ecovins klare formål er ligeledes en reduktion af energiforbruget og udledningen af drivhusgasser i hele produktionskæden. Vandforbruget skal samtidig holdes på et minimum. Sluttelig tager man hånd om de sociale aspekter. Respekt og ærlighed overfor leverandører og kunder samt vilkårene for medarbejdernes arbejdsforhold vægtes højt.



**OREGON TILTH ORGANIC**

"Tilth", som bedst kan oversættes til jordbearbejdning", opstod i 1974 og blev navnet på et regionalt netværk af økologiske landmænd og gartnere i Pacific Northwest i. Formålet er, at arbejde for en sundere form for dyrkning af jorden samt at fremme biologisk sundt og socialt retfærdigt landbrug. Oregon Tilth er en non-profit organisation, og det tredje største USDA bemyndigede certificeringsorgan indenfor økologi.



**BIO-GRO**

# BIODYNAMIK

De formelle organer som kontrollerer de biodynamiske producenter er DEMETER og BIODYVIN.



## DEMETER

DEMETER (etableret i 1927) er et internationalt kontrolorgan som ikke kun fører tilsyn med biodynamiske vinproducenter, men også en lang række producenter af andre afgrøder og landbrugsprodukter (fx korn, olie, mælk, chokolade osv.). Faktisk har DEMETER kun haft regler for vindyrkning siden 2008.

For at blive DEMETER certificeret skal producenten konvertere hele sin gård, ikke kun vinmarkerne, til biodynamik. Processen tager minimum tre år for konventionelle producenter, og et år for økologiske producenter. Bedriften kræver deltagelse, indlevelse og nærhed af vinbonden. Denne må sørge for at de biodynamisk princip afspejles på hele gården, og at denne betragtes som én levende organisme. Et regenerativt økologisk landbrug, der fokuserer på jordens sundhed, integration af planter og dyr og biodiversitet.

I praksis kræver DEMETER certificeret landbrug, at producenten som minimum opfylder de økologiske standarder, herunder et forbud mod kemiske gødningsstoffer, pesticider, herbicider og fungicide. Men biodynamikken går langt videre. Alle importerede materialer til gødning og skadedyrsbekæmpelse må reduceres. Vandforbruget må reduceres. Samtidig er gården forpligtet til at braklægge mindst 10% af det samlede areal til en zone for biodiversitet. Ligeledes må fx vandløb, vådområder, skove, dyr og planter alle betragtes som en integreret del af gården.

DEMETER kontrollerer at den biodynamiske dyrkning og forarbejdning overholdes, og udsteder herefter certifikatet. Mærkningen er en international garanti.

Vinproducenter som er underlagt DEMETERs kontrolapparat forpligter sig til at lade sig kontrollere af landets nationale DEMETER sammenslutning. De skal bl.a. sikre **at alle biodynamiske præparater benyttes** (herunder 500 og 501 min. én gang årligt). Desuden skal den "kosmiske rytme", som ifølge Rudolph Steiner (Biodynamikkens fader), er af stor vigtighed, følges. **Månes kalender er ligeledes et centralt pejlemærke** ift. beplantning, pløjning, beskæring og høst – også racking og aftapning indordnes herefter.

Vinbønderne må underligge sig både anmeldte og uanmeldte kontrolbesøg, samt at fremvise alle fakturaer samt kvitteringer for indkøb af præparater.

**Metode 500:** Adskillelige horn med (økologisk) kogøgødning nedgraves i marken. Her forbliver de i 6 mdr. Efterfølgende tages de op og nu er "ekstremt koncentrerede". Gødningen blandes med vand og sprøjtes udover markerne vinter/forår. Dette medfører at rødderne bliver sundere og søger dybere efter næring.

**Metode 501:** Kohorn fyldes med kvarts og nedgraves i løbet af sommeren. 501 sprayes på bladene i foråret. Kvarts, som indeholder silica, fremmer fotosyntesen. Som igen fremmer væskten.

**Metode 502-507:** har til opgave at fremme udviklingen af muldjord ved hjælp af kræfter fra kosmos. Det fremmer ligeledes de organismer i jorden, som er ansvarlige for at nedbryde alle organiske materialer, og omdanne dem til muld og mineraler.



**BIODYVIN BIODYVIN**

**Syndicat International des Vignerons en Culture Bio-Dynamique** er en fransk organisation af biodynamiske vinproducenter stiftet i 1998. Man arbejder, modsat DEMETER, udelukkende med producenter af vin.

En vinproducent kan søge om optagelse hos BIODYVIN. For at blive godkendt bliver der gennemført et grundigt interview for at fastslå vingårdens oprindelige motiv (fx kommercielle, markedsføringsmæssige eller et ønske om at bevare terroir) og for at vurdere den nuværende praksis. Dernæst bliver vinene smagt og godkendt – dette for at forstå filosofien, karakteren og arbejdet med vinen.

Producenter som er underlagt BIODYVIN forpligter sig til også at være underlagt én eller flere **økologiske** kontrolinstanser

Hos BIODYVIN har man en strammere minimumsgrænse ift. brugen af de biodynamiske præparater (500 & 501). Kobber, svovl og andre "skånsomme" sprøjtemidler må kun benyttes hvis **absolut nødvendige** og ligner altså ikke DEMETER, som tillader (men dog ikke anbefaler) et jævnligt brug af svovl i marken.

BIODYVIN har tillægges månens kalender og kosmos stor betydning, som også DEMETER gør det.